

Fișă de lucru

I. Citește cu atenție următorul text pentru a putea rezolva apoi cerințele:

*Așteptase de mult ca Huțu să vie pe Crăciun acasă, pentru ca să-**i** ieie la răfuială pentru purtările lui nemaipomenite și să-i arate cum nu trebuia să meargă, după vorbele dascălului papistășesc, la școlile latinești: acum Huțu venise, era în sat, și nu voia să știe de nimic. Când ieși dar din biserică, dascălul Clăiță o luă drept spre partea satului în care locuia Budulea, tatăl lui Huțu, căci nu se putea stăpâni.*

*- Adecă te-ai făcut păgân? strigă **el** din tindă. [...] Pentru că să vezi tu: dacă n-aș fi fost eu, ca să-ți dau cele dintru început și mai de căpetenie și mai folositoare învățături, ai fi rămas tot atât de prost ca ceilalți oameni care nu știu nimic, fiindcă n-a fost cine să-**i** învețe[...] Dar ce vrei să te faci acum? Calvin? Papistaș? Popă? Notăraș? Spune-mi ce?*

*Aceasta era întrebarea la care se aștepta Huțu și la care de mult **își** pregătise răspunsul [...]:*

*- Jupâne învățător! Profesorul, domnul Wondracek, a zis că mă dă la gimnaziu și i-am spus că nu se poate, fiindcă **d-ta** ai zis că trebuie să mă duc la preparandie, ca să mă fac învățător. **El** a răspuns că tocmai spre a mă face învățător trebuie să învăț mai-nainte latinește. Eu atunci i-am spus că nu se poate, fiindcă d-ta ai zis că limba latinească e o limbă păgânească. El atunci a râs și a zis că **eu** sunt prost, deoarece chiar limba românească e și ea un fel de limbă latinească și că nu pot să fiu profesor, dacă nu știu latinește.*

(Ioan Slavici – Budulea Taichii)

1. Transcrie din fragment două cuvinte cu diftong și două cu hiat.
2. Explică modul de formare pentru două cuvinte compuse și două derivate din textul dat.
3. Scrie câte un sinonim pentru următoarele cuvinte din text: *purtări*, *stăpâni*, *folositoare*, *să învețe*, *prost*.
4. Alcătuieste enunțuri pentru a ilustra polisemia cuvântului *limbă*.
5. Demonstrează în enunțuri sensurile omonime ale cuvintelor: *poate*, *râs*.
6. Extrage din prima replică a textului câte o situație pentru a ilustra valorile morfologice diferite ale verbului *a fi*, precizându-le.
7. Menționează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în textul dat.
8. Știind că pronumele ține locul unui substantiv, analizează pronumele marcate cu verde în text, precizând: felul, persoana, numărul, cazul și funcția sintactică.

II. Scrie o compunere de 25 – 30 de rânduri în care să ilustrezi trăsăturile genului epic, pe baza fragmentului dat. Pentru a obține punctajul maxim vei avea în vedere:

- numirea a cel puțin patru trăsături ale genului epic;
- ilustrarea pe baza textului a acestor trăsături;
- explicarea a cel puțin două trăsături ale unui personaj selectat din fragment;
- evidențierea mesajului transmis prin intermediul fragmentului citat.

III. Într-un text de 150 – 300 de cuvinte, prezintă portretul unui băiat de școală dornic să studieze limbi străine.